

Про окремі питання застосування трудового законодавства у разі укладення працівником контракту на проходження військової служби.

Згідно з ст.119 КЗпП України за працівниками, призваними на строкову військову службу, військову службу за призовом осіб офіцерського складу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятими на військову службу за контрактом, у тому числі шляхом укладення нового контракту на проходження військової служби, під час дії особливого періоду на строк до його закінчення або до дня фактичного звільнення зберігаються місце роботи, посада і середній заробіток на підприємстві, в установі, організації, фермерському господарстві, сільськогосподарському виробничому кооперативі незалежно від підпорядкування та форми власності і у фізичних осіб - підприємців, у яких вони працювали на час призову. Таким працівникам здійснюється виплата грошового забезпечення (у військовій частині) за рахунок коштів Державного бюджету України відповідно до Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Між працівником, прийнятим на військову службу на особливий період, та роботодавцем зберігаються трудові відносини, а працівник лише увільняється від виконання обов'язків.

Особливий період, який триває в Україні, розпочався з моменту оголошення Указу Президента України «Про часткову мобілізацію» від 17 березня 2014 року № 303/2014 і продовжується по теперішній час. У наказі про увільнення працівника від роботи у зв'язку з призовом на військову службу необхідно вказати, що гарантії за працівником зберігаються на час дії особливого періоду.

Для збереження робочого місця та середнього заробітку за місцем роботи працівнику необхідно подати заяву про увільнення від виконання посадових обов'язків, а також надати документальне підтвердження факту вступу на військову службу. Таким підтвердженням може бути копія контракту.

Законом України від 24.12.2015 р. № 911 -VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» внесено зміни до ст. 119 КЗпП, відповідно до яких починаючи з 1 січня 2016 р. роботодавців зобов'язали здійснювати виплату середнього заробітку працівникам, призваним в особливий період, за власний рахунок, без компенсації із Державного бюджету України.

Постанова КМУ від 4 березня 2015 р. № 105 «Про затвердження Порядку виплати компенсації за 2014-2015 роки підприємствам, установам, організаціям, фермерським господарствам, сільськогосподарським виробничим кооперативам незалежно від підпорядкування і форми власності та фізичним особам - підприємцям у межах середнього заробітку працівників, призваних на строкову військову службу, військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або прийнятих на військову службу за контрактом у разі виникнення кризової ситуації, що загрожує національній безпеці, оголошення рішення про проведення мобілізації та (або) введення воєнного стану, а також працівникам, які були призвані на військову службу під час мобілізації, на особливий період та які підлягають звільненню з військової служби у зв'язку з оголошенням демобілізації, але продовжують військову службу у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом» втратила чинність на підставі Постанови КМУ № 307 від 10.04.2019.

Розрахунок середньої заробітної плати здійснюється у порядку, який затверджений постановою Кабінету Міністрів від 08.02.1995 № 100. Обрахування здійснюється за останні два календарні місяці роботи, що передують події, з якою пов'язана виплата. У випадку, зазначеному у запиті, такою подією буде день зарахування до списків особового складу військової частини особи, яка уклала контракт про проходження військової служби.

Форма табелю (типова форма № П-5) та умовні позначення елементів робочого часу з визначеними літерними та цифровими кодами затверджена наказом Держкомстату України «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» від 05.12.2008 р. № 489. У випадку, коли працівник не працює, але за ним зберігається середній заробіток, наприклад, виконання громадських чи державних обов'язків (ст.119 КЗпП) тощо, у таблиці проставляється відмітка «ІН» - інший невідпрацьований час.